

Skatteverkets ställningstaganden

Hur beskattas gåvor till ideella föreningar och registrerade trossamfund i form av lös egendom som ska säljas vidare, exempelvis via secondhand-butiker?

Datum: 2014-09-17

Område: Inkomstskatt - Näring

Dnr/målnr/löpnr:

131 514551-14/111

1 Sammanfattning

Gåvor till ideella föreningar och registrerade trossamfund, nedan gemensamt benämnt föreningen, i form av tillgångar som ska säljas vidare av föreningen (lagertillgångar) ska redovisningsmässigt och skattemässigt värderas till nettoförsäljningsvärdet vid förvärvstidpunkten. Med nettoförsäljningsvärdet menas försäljningsvärdet efter avdrag för beräknade försäljnings- och hanteringskostnader och med beaktande av inkurans. Med hanteringskostnad menas de kostnader föreningen har för att hantera gåvan innan den blir säljbar, t.ex. kostnader för insamling, sortering och tvätt av skänkta kläder. Försäljningskostnader är kostnader som har samband med själva försäljningen. Föreningen kan lämpligen utgå ifrån en schablonmässigt bestämd kostnad för försäljning och hantering t.ex. efter en norm som bestämts av branschsammanlutning eller centralorganisation.

2 Frågeställning

Fråga har uppkommit hur en ideell förening ska redovisa och beskattas vid gåvor i form av tillgångar som föreningen erhåller. Gåvorna är avsedda att säljas vidare via exempelvis en secondhand-butik.

3 Gällande rätt m.m.

I 8 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229), IL, regleras att förvärv genom bl.a. gåva är skattefria. Regleringen är generell och gäller alla skattesubjekt.

Av 15 kap. 1 § första stycket IL framgår att ersättning för varor, tjänster och inventarier, avkastning av tillgångar, kapitalvinster samt alla andra inkomster i näringsverksamheten ska tas upp som intäkt.

I 15 kap. 1 § andra stycket IL sägs att det finns bestämmelser om inkomster i 8 kap. IL.

Det sagda innebär att gåvor även kan förekomma i inkomstslaget näringsverksamhet i och med hänvisningen till 8 kap. IL och att gåvan är att betrakta som en inkomst i näringsverksamheten.

I 15 kap. 1 § tredje stycket IL anges att bestämmelser om värdering av inkomster i annat än pengar (i detta fall lös egendom) finns i 61 kap. IL.

I 61 kap. 2 § IL regleras att inkomster i annat än pengar ska värderas till marknadsvärdet och med marknadsvärde avses det pris som den skattskyldige skulle ha fått betala på orten om han själv skaffat sig motsvarande vara mot kontant betalning.

4 Bedömning

När det gäller bestämmandet av anskaffningsvärdet för en lagertillgång som erhållits i gåva finns det ingen särskild regel i IL. En sådan regel finns det däremot i 18 kap. 7 § 1 stycket andra meningen IL för inventarier. Regeln innebär att om ett inventarium erhålls i gåva ska anskaffningsvärdet utgöras av marknadsvärdet. Skatteverket anser att motsvarande princip bör gälla för en lagertillgång som erhållits i gåva.

När det gäller att fastställa gåvans skattemässiga anskaffningsvärde kan vägledning hämtas i den redovisningsnormgivning som den ideella föreningen tillämpar.

För en ideell förening som tillämpar BFNAR 2002:10, Redovisning av gåvor till ideella föreningar och registrerade trossamfund, anges att tillgångar som ska säljas av föreningen (omsättningstillgångar) ska värderas till nettoförsäljningsvärdet. Med nettoförsäljningsvärdet menas försäljningsvärdet efter avdrag för beräknade försäljnings- och hanteringskostnader och med beaktande av inkurans. Med hanteringskostnad menas de kostnader föreningen har för att hantera gåvan innan den blir säljbar, t.ex. kostnader för insamling, sortering och tvätt av skänkta kläder. Försäljningskostnader är kostnader som har samband med själva försäljningen. Föreningen kan lämpligen utgå ifrån en schablonmässigt bestämd kostnad för försäljning och hantering t.ex. efter en norm som bestämts av branschsammanlutning eller centralorganisation.

I BFNAR 2002:10 uttalas vidare att gåvan ska intäktsredovisas när den sakrättsligt övergått i föreningens ägo. Intäkten ska motsvara tillgångens anskaffningsvärde. Den intäkt som uppstår vid detta tillfälle kan inte redovisas under posten nettoomsättning utan redovisas i stället under egen rubrik i resultaträkningen "Gåvor".

För att egendomen som överläts ska betraktas som gåva krävs, enligt Skatteverkets uppfattning, att det ska vara fråga om en förmögenhetsöverföring, den ska vara frivillig och det ska finnas en gåvoavsikt (se Skatteverkets ställningstagande 2007-04-04, dnr 131 230825-07/111). Finns det exempelvis villkor förknippade med gåvan kan gåvoavsikten ifrågasättas.

Skatteverket förutsätter att fråga är om gåva när överlåtelsen sker till en ideell organisation, antingen direkt till organisationen eller till exempelvis ett aktiebolag som är helägt av organisationen. I båda fallen anser verket att man kan använda sig av de redovisningsnormer som gäller i enlighet med BFNAR 2002:10.

Exempel på hur man kan redovisa.

Vad kan anses som marknadsvärdet för exempelvis en begagnad soffa som den ideella föreningen erhåller i gåva? Om man sätter ett försäljningspris på 1 000 exkl. mervärdesskatt och försäljnings- och hanteringskostnaderna beräknas uppgå till 400 ska inkomst i form av gåva redovisas med 600. Det blir även anskaffningsutgiften för soffan. Föreningen debiterar ett inköpskonto och krediterar ett inkomstkonto (Gåvor) med 600. Antag dessutom att de verkliga försäljnings- och hanteringskostnaderna uppgår till 300. Hur ser resultaträkningen ut?

Varukostnad 600	Försäljning 1000
	1 000
Övr kostnad 300	Gåva 600
Vinst 700	

Den redovisningsmässiga vinsten uppgår till 700 men när den skattepliktiga vinsten ska räknas fram måste man beakta den skattefria inkomsten på 600, vilket medför att den skattepliktiga vinsten blir 100 (700 – 600). Detta korrigeras i skattemässiga justeringar genom att vid posten bokförda intäkter som inte ska tas upp reducera resultatet med 600.

Ställningstagandet gäller vid gåvor till ideella föreningar och registrerade trossamfund. Det kan normalt också tillämpas av exempelvis ett aktiebolag som är helägt av en sådan organisation.

Däremot är ställningstagandet inte tillämpligt på ett privat företag som samlar in egendom för vidareförsäljning. I sådant fall finns normalt ingen gåvoavsikt. Att så är fallet framgår också av Högsta domstolens beslut den 23 oktober 2013, mål nr Ö 5528-12, där domstolen konstaterar att det är mera sällan som det finns anledning att anta att en mot ett aktiebolag riktad transaktion har skett med gåvoavsikt även om det kan förekomma, exempelvis om affärsmässiga motiv saknas och syftet i stället är att stödja välgörenhet som bolaget ägnar sig åt.